

Tieslietu ministrija

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1536; tālr.: 67036801, 67036716, 67036720; fakss: 67210823
e-pasts: pasts@tm.gov.lv; www.tm.gov.lv

Rīgā

28.11.2025. Nr. 1-17/3665

Uz 27.10.2025. Nr. 6-1/770

Latvijas Republikas tiesībsardzei

Informācijai

**Rīgas valstspilsētas Dzimtsarakstu nodaļai
Olaines novada Dzimtsarakstu nodaļai**

Par paternitātes atzīšanu

Tieslietu ministrijā 2025. gada 27. oktobrī saņemta Jūsu vēstule, ar kuru Rīgas valstspilsētas Dzimtsarakstu nodaļa un Olaines novada Dzimtsarakstu nodaļa aicināta nekavēties un pieņemt [personas A] iesniegumu par paternitātes atzīšanu.

Tieslietu ministrijas funkcijas, uzdevumus un kompetenci civilstāvokļa aktu reģistrācijas jomā nosaka Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likums, Ministru kabineta 2013. gada 3. septembra noteikumi Nr. 761 "Noteikumi par civilstāvokļa aktu reģistriem" un Ministru kabineta 2017. gada 16. augusta noteikumi Nr. 474 "Tieslietu ministrijas nolikums". Atbilstoši minētajiem normatīvajiem aktiem Tieslietu ministrija izstrādā un koordinē politiku civilstāvokļa aktu reģistrācijas jomā, uzrauga normatīvo aktu ievērošanu civilstāvokļa aktu reģistrācijā, kā arī metodiski vada dzimtsarakstu nodaļas. Savukārt dzimtsarakstu nodaļas saskaņā ar Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likuma 10. panta pirmo daļu ir pašvaldības izveidota struktūrvienība un neatrodas Tieslietu ministrijas pakļautībā.

Nemot vērā minēto, dzimtsarakstu nodaļu amatpersonas tām normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildi veic patstāvīgi un neatrodas Tieslietu ministrijas padotībā. Dzimtsarakstu nodaļas amatpersonu lēmumus vai faktisko rīcību var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Tādējādi Tieslietu ministrija nevar ietekmēt dzimtsarakstu nodaļas amatpersonas lēmumu konkrētā lietā. Tomēr, ņemot vērā, ministrijai noteikto metodiskās vadības kompetenci, sniedzam šādu viedokli par situācijas tiesiskajiem apstākļiem.

Vispārīgi regulējums noteic, ja bērna dzimšanas fakts reģistrēts Latvijā un šobrīd dzimšanas reģistra ierakstā ziņas par tēvu nav ierakstītas, bet bērna tēvs brīvprātīgi vēlas atzīt savu paternitāti, dzimšanas reģistra ierakstu var papildināt ar ziņām par tēvu, iesniedzot dzimtsarakstu nodaļā bērna tēva un mātes kopīgu iesniegumu. Ja paternitātes atzīšanas iesniegumu kādu apsvērumu dēļ iesniegt abām personām vienlaikus nav iespējams, pastāv iespēja paternitātes atzīšanas iesniegumu iesniegt vienam no vecākiem, ja klāt neesošā tēva vai mātes paraksta īstumu paternitātes atzīšanas iesniegumā apliecinājusi dzimtsarakstu iestādes amatpersona, zvērināts notārs, bāriņtiesa vai karjeras konsulārā amatpersona.¹

¹ Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likuma 35. panta otrā daļa.

Reģistrējot civilstāvokļa aktu vai atkārtoti saņemot civilstāvokļa akta reģistrāciju apliecināšu dokumentu, persona uzrāda derīgu personu apliecināšu dokumentu.² Personu apliecināšs dokuments ir tiesību aktos pilnvarotas valsts pārvaldes iestādes izsniegts dokuments, kas apliecina tā turētāja identitāti un tiesisko statusu.³ Tāpēc atbilstoši vispārējai kārtībai paraksta apliecinātājs, tai skaitā, dzimtsarakstu iestādes amatpersona, apliecinot kādas citas personas parakstu uz dokumenta, pasē vai personas apliecībā pārbauda tās identitāti, pārliecinās, ka dokumentam nav beidzies derīguma termiņš un personai ir tiesības parakstīties.

Tomēr situācijā, kad ieinteresētā persona atrodas ieslodzījuma vietā, jāņem vērā, ka tā ir īpaša režīma iestāde, kurā atrodas tikai konkrētas ieslodzījuma vietas administrācijas nešaubīgi identificētas personas. Attiecīgi arī pieņemams, ka ir identificēta persona, kuru ieslodzījuma vietas administrācija ir nogādājusi tikšanās telpā. Tādējādi, lai nekavētu bērna tiesību un interešu ievērošanu, izņēmuma kārtā paternitātes atzīšanas iesniegums šādās situācijās varētu tikt pieņemts arī bez derīga personu apliecināša dokumenta uzrādīšanas, ja ir novērstas saprātīgas šaubas par personas identitāti.

Ar cieņu

valsts sekretāra vietniece
tiesu jautājumos

I. Ilgaža

Šteinmane 67830688

² Turpat, 3. panta piektā daļa.

³ Personu apliecināšu dokumentu likuma 2. panta pirmā daļa.